Tích phân đường

T.S. Nguyễn Thị Hoài Thương

Trường Đại học Khoa học tự nhiên TP.HCM
Khoa Toán Tin-học
Bộ môn Giải tích

nghthuong@hcmus.edu.vn

Ngày 28 tháng 5 năm 2023

Mục lục

Trường vectơ

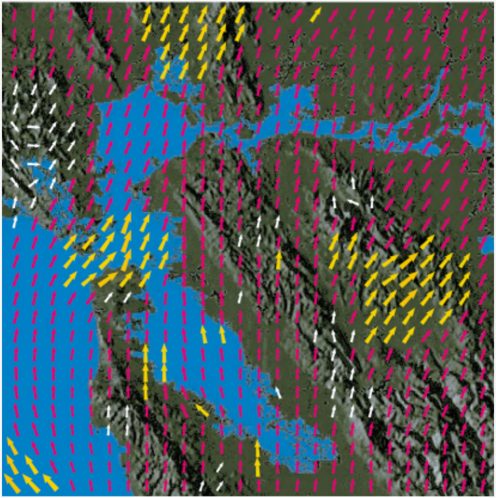

Trường vectơ vân tốc, biểu thị hướng và độ lớn của gió ở San Francisco Bay, 2:00, Feb, 21,2007

Trường vectơ

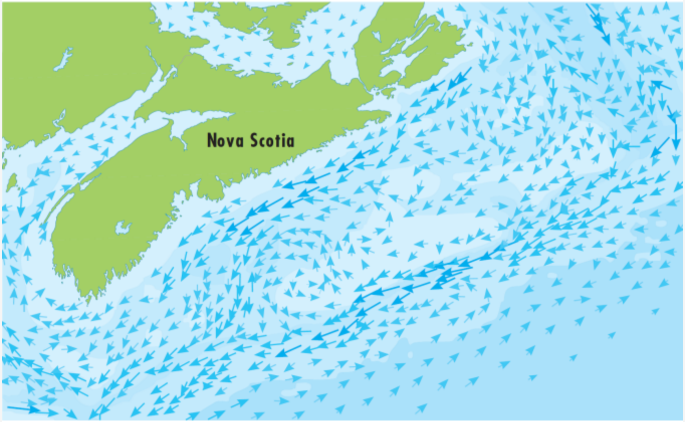

Trường vectơ vân tốc, biểu thị các dòng hải lưu quanh bờ biển Nova Scotia.

Trường vectơ

Định nghĩa

- D là một tập trong $\mathbb{R}^2$ (miền phẳng). Một trường vectơ trên D là một hàm vectơ $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ gán mỗi điểm $(x, y) \in D$ với một vectơ hai chiều $\overrightarrow{\mathbf{F}}(x, y)$.
- E là một tập trong $\mathbb{R}^3$. Một trường vectơ trên E là một hàm vectơ $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ gán mỗi điểm $(x, y, z) \in E$ với một vectơ 3 chiều $\overrightarrow{\mathbf{F}}(x, y, z)$.

Trường vectơ

Ví dụ

Phác họa trường vectơ $\overrightarrow{\mathbf{F}}(x, y) = -y\,\overrightarrow{\mathbf{i}} + x\,\overrightarrow{\mathbf{j}}$.

Giải: Ta lập bảng giá trị và vẽ vài vectơ

(x, y)	$\mathbf{F}(x, y)$	(x, y)	$\mathbf{F}(x, y)$
$(1, 0)$	$\langle 0, 1\rangle$	$(-1, 0)$	$\langle 0, -1\rangle$
$(2, 2)$	$\langle -2, 2\rangle$	$(-2, -2)$	$\langle 2, -2\rangle$
$(3, 0)$	$\langle 0, 3\rangle$	$(-3, 0)$	$\langle 0, -3\rangle$
$(0, 1)$	$\langle -1, 0\rangle$	$(0, -1)$	$\langle 1, 0\rangle$
$(-2, 2)$	$\langle -2, -2\rangle$	$(2, -2)$	$\langle 2, 2\rangle$
$(0, 3)$	$\langle -3, 0\rangle$	$(0, -3)$	$\langle 3, 0\rangle$

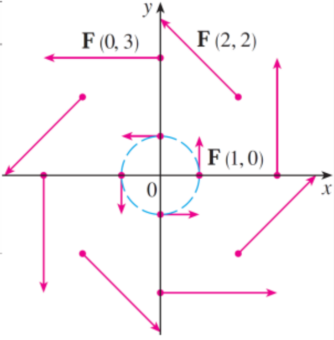

Trường vectơ

Sau đây thêm vài ví dụ về trường vectơ

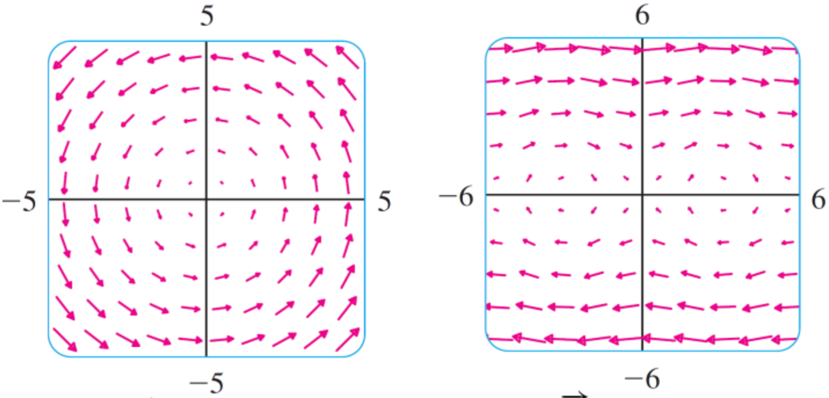

Trường $\vec{F}(x, y) = \langle -y, x \rangle$ Trường $\vec{F}(x, y) = \langle y, \sin x \rangle$

Trường vectơ

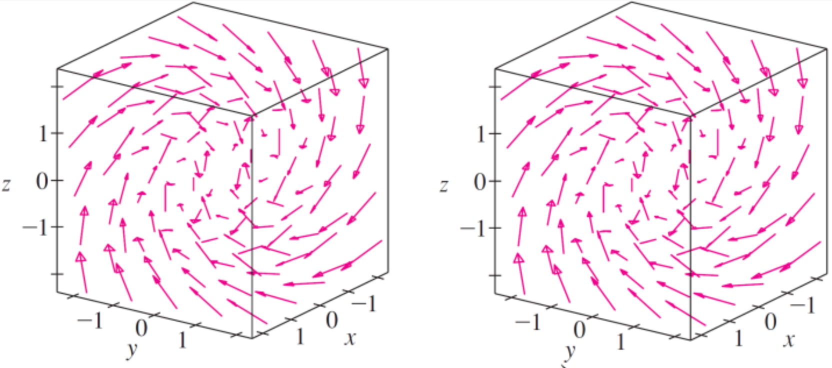

Trường
$\overrightarrow{F}(x, y, z) = y\overrightarrow{i} + z\overrightarrow{j} + z\overrightarrow{x}$

Trường $\overrightarrow{F}(x, y, z) = \langle y, -2, x\rangle$

Tích phân đường loại 1

Cho đường cong C có phương trình tham số

$$x = x(t), \quad y = y(t), \quad a \le t \le b \quad (2.1)$$

hoặc phương trình vectơ $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t) = x(t)\overrightarrow{\mathbf{i}} + y(t)\overrightarrow{\mathbf{j}}$ và giả sử C là trơn (nghĩa là $\overrightarrow{\mathbf{r}}'(t) = x'(t)\overrightarrow{\mathbf{i}} + y'(t)\overrightarrow{\mathbf{j}}$ liên tục và $\overrightarrow{\mathbf{r}}'(t) \neq \overrightarrow{\mathbf{0}}$)

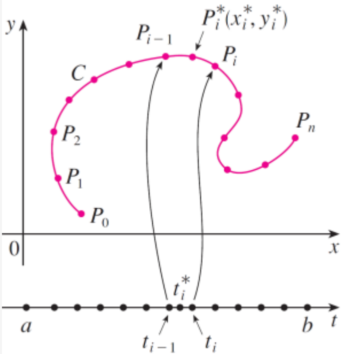

Nếu ta chia đoạn tham số $[a, b]$ thành n đoạn con $[t_{i-1}, t_i]$ có độ dài bằng nhau và đặt $x_i = x(t_i), y_i = y(t_i)$ thì các điểm $P(x_i, y_i)$ chia C thành n cung có độ dài $\Delta s_1, \ldots, \Delta s_n$. Chọn điểm tùy ý $P_i^*(x_i^*, y_i^*)$ (tương ứng với tham số $t_i^* \in [t_{i-1}, t_i]$). Giả sử một hàm số hai biến f xác định trên C thì tổng $\sum_{i=1}^{n} f(x_i^*, y_i^*)\Delta s_i$ tương tự tổng Riemann của hàm số một biến.

Tích phân đường loại 1

Định nghĩa

Giả sử f là hàm số hai biến, xác định trên đường cong C cho bởi (2.1). Ta định nghĩa tích phân đường của f dọc theo C là

$$\int_C f(x,y)ds = \lim_{n\to\infty} \sum_{i=1}^{n} f(x_i^*, y_i^*)\Delta s_i$$

miễn là giới hạn tồn tại.

Điều kiện đủ để giới hạn tồn tại là hàm f liên tục. Khi đó, tích phân đường được tính theo công thức

$$\begin{aligned}\int_C f(x,y)ds &= \int_a^b f(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t)) \left|\overrightarrow{\mathbf{r}}'(t)\right| dt \\ &= \int_a^b f(x(t),y(t))\sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2}dt.\end{aligned} \tag{2.2}$$

Tích phân đường loại 1

Nếu f là hàm số 3 biến xác định trên đường cong $C - 3-$chiều, trơn từng khúc, biểu diễn bởi $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t) = x(t)\overrightarrow{\mathbf{i}} + \overrightarrow{y(t)\mathbf{j} + z(t)\mathbf{k}}$, $a \leq t \leq b$, thì tích phân đường của f dọc theo C cũng được định nghĩa tương tự.
Hơn nữa, nếu f liên tục thì ta cũng có công thức

$$\begin{aligned}\int_C f(x,y,z)ds &= \int_a^b f(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t))\left|\overrightarrow{\mathbf{r}}'(t)\right| dt \\ &= \int_a^b f(x(t),y(t),z(t))\sqrt{\left(\frac{dx}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dy}{dt}\right)^2 + \left(\frac{dz}{dt}\right)^2} dt.\end{aligned} \tag{2.3}$$

Tích phân đường loại 1

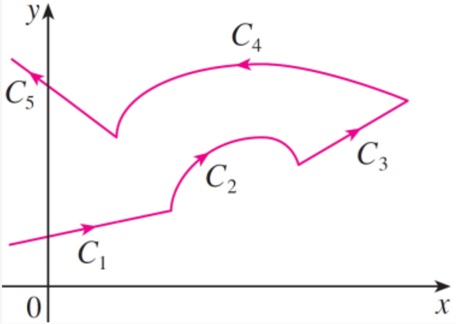

Nếu C là đường cong trơn từng khúc, nghĩa là C là hợp của hữu hạn đường cong trơn, $C_1, C_2, \ldots, C_n$, trong đó điểm cuối của C_{i-1} là điểm đầu của C_i, thì ta định nghĩa

$$\int_C f ds = \sum_{i=1}^{n} \int_{C_i} f ds.$$

Tích phân đường loại 1

Ví dụ

Tính $\int_C 2x\,ds$, trong đó C bao gồm cung C_1 của parabola $y = x^2$ từ $(0,0)$ đến $(1,1)$, được nối tiếp sau đó đoạn thẳng C_2 từ $(1,1)$ đến $(1,2)$.

Tích phân đường loại 2

Nhắc lại, lực $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ tác động vào vật dịch chuyển từ A đến B thì công của lực trên đoạn đường đó là $W = \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot \overrightarrow{AB}$.

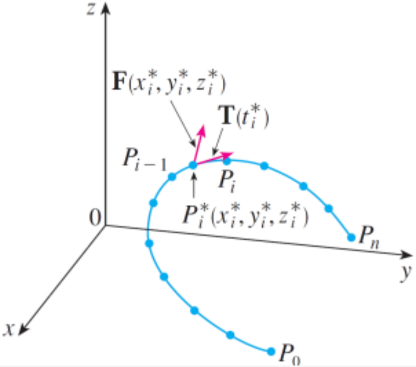

Giả sử, $\overrightarrow{\mathbf{F}} = P\overrightarrow{\mathbf{i}} + Q\overrightarrow{\mathbf{j}} + R\overrightarrow{\mathbf{k}}$ là một trường vectơ lực 3 chiều, ví dụ như trường hấp dẫn (2 chiều ứng với $R = 0$).

Tích phân đường loại 2

Nhắc lại, lực $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ tác động vào vật dịch chuyển từ A đến B thì công của lực trên đoạn đường đó là $W = \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot \overrightarrow{AB}$.

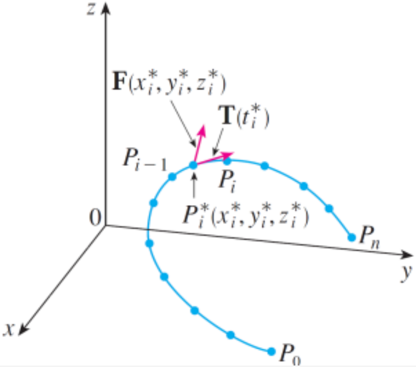

Giả sử, $\overrightarrow{\mathbf{F}} = P\overrightarrow{\mathbf{i}} + Q\overrightarrow{\mathbf{j}} + R\overrightarrow{\mathbf{k}}$ là một trường vectơ lực 3 chiều, ví dụ như trường hấp dẫn (2 chiều ứng với $R = 0$). Để tính công của trường lực này tác động vào một chất điểm dịch chuyển trên đường cong trơn C, 3-chiều, ta chia C thành nhiều cung nhỏ $P_{i-1}P_i$ có độ dài Δs_i, bằng cách chia đều đoạn tham số $[a, b]$ thành nhiều đoạn con.

Trên cung nhỏ thứ i, ta chọn điểm $P_i^*(x_i^*, y_i^*, z_i^*)$ tương ứng với giá trị t_i^* của tham số. Lộ trình trên cung từ P_{i-1} đến P_i xấp xỉ với đoạn thẳng dài Δs_i, theo hướng của $\overrightarrow{\mathbf{T}}(t_i^*)$, vectơ tiếp tuyến đơn vị của C tại điểm P_i^*.

Tích phân đường loại 2

Do đó, công của lực $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ tác động vào chất điểm di chuyển trên cung $P_{i-1}P_i$ được xấp xỉ bằng

$$\overrightarrow{\mathbf{F}}(x_i^*, y_i^*, z_i^*) \cdot \left[\Delta s_i \overrightarrow{\mathbf{T}}(t_i^*)\right] = \left[\overrightarrow{\mathbf{F}}(x_i^*, y_i^*, z_i^*) \cdot \overrightarrow{\mathbf{T}}(t_i^*)\right] \Delta s_i$$

và công dịch chuyển trên toàn C được xấp xỉ bởi

$$\sum_{i=1}^{n} \left[\overrightarrow{\mathbf{F}}(x_i^*, y_i^*, z_i^*) \cdot \overrightarrow{\mathbf{T}}(t_i^*)\right] \Delta s_i. \tag{3.1}$$

Định nghĩa

Công của trường lực $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ được định nghĩa là giới hạn của tổng Riemann (3.1), khi $n \to \infty$, nghĩa là

$$W = \int_C \overrightarrow{\mathbf{F}}(x, y, z) \cdot \overrightarrow{\mathbf{T}}(x, y, z) ds = \int_C \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot \overrightarrow{\mathbf{T}} ds. \tag{3.2}$$

Tích phân đường loại 2

Trong công thức tính **Tích phân đường loại 2**, ta thay

$$ds = \left|\vec{\mathbf{r}}'(t)\right|, \vec{\mathbf{T}} = \vec{\mathbf{r}}'(t)/\left|\vec{\mathbf{r}}'(t)\right|$$

nên ta có thể viết

$$\vec{\mathbf{F}} \cdot \vec{\mathbf{T}} ds = \left[\vec{\mathbf{F}}(\vec{\mathbf{r}}(t)) \cdot \frac{\vec{\mathbf{r}}'(t)}{\left|\vec{\mathbf{r}}'(t)\right|}\right] \left|\vec{\mathbf{r}}'(t)\right| = \vec{\mathbf{F}}(\vec{\mathbf{r}}(t)) \cdot \vec{\mathbf{r}}'(t) dt = \vec{\mathbf{F}} \cdot d\vec{\mathbf{r}}.$$

Và công thức (3.2) có thể được viết lại dưới dạng $W = \int_C \vec{\mathbf{F}} \cdot d\vec{\mathbf{r}}$.

Định nghĩa Tích phân đường loại 2

Cho trường vectơ $\vec{\mathbf{F}}$ liên tục, xác định trên đường cong trơn C định bởi hàm vectơ $\vec{\mathbf{r}}(t), a \le t \le b$. Khi đó, tích phân đường của $\vec{\mathbf{F}}$ dọc theo C được kí hiệu và định nghĩa như sau

$$\int_C \vec{\mathbf{F}} \cdot d\vec{\mathbf{r}} = \int_C \vec{\mathbf{F}} \cdot \vec{\mathbf{T}} ds = \int_a^b \vec{\mathbf{F}}(\vec{\mathbf{r}}(t)) \cdot \vec{\mathbf{r}}'(t) dt.$$

Tích phân đường loại 2

Ghi chú 1. Giả sử đường cong C có phương trình vectơ

$$\overrightarrow{\mathbf{r}}(t) = x(t)\overrightarrow{\mathbf{i}} + y(t)\overrightarrow{\mathbf{j}} + z(t)\overrightarrow{\mathbf{k}}, \quad a \le t \le b$$

và trường $\overrightarrow{\mathbf{F}}$, xác định trên C, được cho bởi

$$\overrightarrow{\mathbf{F}}(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t)) = P(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t))\overrightarrow{\mathbf{i}} + Q(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t))\overrightarrow{\mathbf{j}} + R(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t))\overrightarrow{\mathbf{k}}$$

(hoặc $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t) = x(t)\overrightarrow{\mathbf{i}} + y(t)\overrightarrow{\mathbf{j}}$, $\overrightarrow{\mathbf{F}} = P\overrightarrow{\mathbf{i}} + Q\overrightarrow{\mathbf{j}}$, nếu xét 2 chiều). Khi đó, ta còn có ký hiệu khác cho tích phân đường loại 2

$$\begin{aligned}\int_C \overrightarrow{\mathbf{F}}(\overrightarrow{\mathbf{r}}(t)) \cdot \overrightarrow{\mathbf{r}}'(t)dt &= \int_a^b \left[Px'(t) + Qy'(t) + Rz'(t)\right] dt \\ &= \int_C Pdx + Qdy + Rdz.\end{aligned}$$

Tích phân đường loại 2

Ghi chú 2: Vì Tích phân loại 2 gắn liền với khái niệm công của trường lực tác động lên chất điểm trên đường cong C, do đó hướng di chuyển của C ảnh hưởng đến giá trị của tích phân.

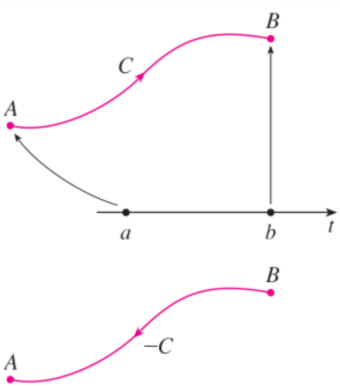

Cụ thể, nếu $C : \overrightarrow{\mathbf{r}}(t), a \leq t \leq b$ là đường cong định hướng từ điểm A đến điểm B khi t tăng, thì đường cong $-C$ cho bởi $\overrightarrow{\mathbf{r}}(a+b-t), a \leq t \leq b$ định hướng từ B đến A khi t tăng. Khi đó

$$\int_{-C} \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot d\overrightarrow{\mathbf{r}} = -\int_{C} \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot d\overrightarrow{\mathbf{r}}$$

Ngoài $\overrightarrow{\mathbf{r}}(a+b-t), a \leq t \leq b$, có thể có hàm vectơ khác nữa biểu diễn đường cong $-C$, ví dụ $\overrightarrow{\mathbf{r}}(ta+(1-t)b), 0 \leq t \leq 1$.

Tích phân đường loại 2

Ví dụ

Tính công của trường lực $\overrightarrow{\mathbf{F}} = x^2\overrightarrow{\mathbf{i}} - xy\overrightarrow{\mathbf{j}}$ trong dịch một chất điểm dọc theo một phần tư đường tròn $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t) = \cos(t)\overrightarrow{\mathbf{i}} + \sin(t)\overrightarrow{\mathbf{j}}, 0 \leq t \leq \pi/2.$

Tích phân đường loại 2

Ví dụ

Tính tích phân $I = \int_C (2xy - x^2)dx + (x + y^2)dy$ với C là đường cong có phương trình $y^2 = 1 - x$ nối từ điểm $A(0, -1)$ đến điểm $B(0, 1)$.

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Trong giải tích một biến, ta nhớ lại Định lí cơ bản của Giải tích phát biểu rằng

$$\int_a^b F'(x)dx = F(b) - F(a)$$

trong đó đạo hàm F' liên tục trên $[a, b]$. Trong tích phân đường, ta cũng có một phát biểu tương tự. Hãy xem ∇f của một hàm số f, 2 hoặc 3 biến, như là đạo hàm của f. Khi đó, ta có

Định lí cơ bản của tích phân đường (Định lí Newton-Leibnitz)

Cho C là đường cong trơn cho bởi hàm vectơ $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t), a \leq t \leq b$. Nếu f là một hàm số nhiều biến khả vi sao cho vectơ gradient của nó, ∇f, liên tục trên C, thì

$$\int_C \nabla f \cdot d\overrightarrow{\mathbf{r}} = f(\overrightarrow{\mathbf{r}}(b)) - f(\overrightarrow{\mathbf{r}}(a)) = f(B) - f(A)$$

trong đó điểm A và B là điểm đầu và điểm cuối của đường cong C.

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Định nghĩa

- Một đường cong C được gọi là đường cong kín (closed curve) nếu điểm đầu và điểm cuối trùng nhau, nghĩa là $\overrightarrow{\mathbf{r}}(a) = \overrightarrow{\mathbf{r}}(b)$.
- Đường cong C được gọi là đường cong đơn (simple curve) cho bởi $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t), a \leq t \leq b$, là đường cong không tự cắt nó tại điểm nào giữa điểm đầu và điểm cuối, nghĩa là, nếu $a < t_1 < t_2 < b$ thì $\overrightarrow{\mathbf{r}}(t_1) \neq \overrightarrow{\mathbf{r}}(t_2)$. (Có thể xảy ra $\overrightarrow{\mathbf{r}}(a) = \overrightarrow{\mathbf{r}}(b)$ nếu đường cong là kín).

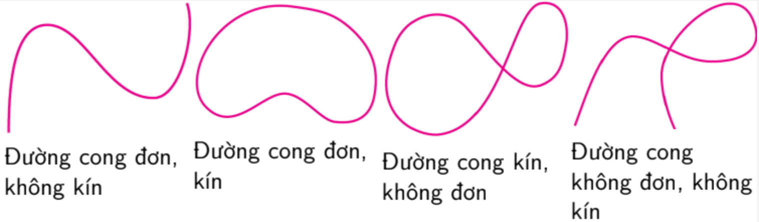

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Định nghĩa

- Ta nói $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ có tích phân độc lập với đường đi trong D nghĩa là giá trị $\int_C \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot d\overrightarrow{\mathbf{r}}$ là như nhau với mọi đường cong C nằm trong D và có cùng điểm đầu, cùng điểm cuối. Điều này cũng đồng nghĩa với $\int_C \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot d\overrightarrow{\mathbf{r}} = 0$ với mọi **đường cong kín** C bên trong D.
- Trường $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ được gọi là trường bảo toàn trong D nghĩa là trường $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ có nguyên hàm hay hàm thế xác định trên D, tức là hàm số nhiều biến f thỏa

$$\overrightarrow{\mathbf{F}}(P) = \nabla f(P), \quad \forall P \in D.$$

Định lí

Cho $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ là trường liên tục trên miền D. Nếu $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ là trường bảo toàn thì $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ có tích phân độc lập với đường đi trong D.

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Định nghĩa

- Tập hợp $D \subset \mathbb{R}^2$ được gọi là mở (open) có nghĩa là mỗi điểm P trong D, luôn có một đĩa tròn tâm P nằm hoàn toàn trong D. Định nghĩa khái niệm mở cho $D \subset \mathbb{R}^3$ tương tự như trên, với đĩa tròn được thay bởi khối cầu.
- Tập hợp D được gọi là tập liên thông có nghĩa là hai điểm bất kì thuộc D luôn là điểm đầu và điểm cuối của một đường đi **liên tục** nằm trong D.
- Tập hợp D trong $\mathbb{R}^2$ (D là miền phẳng) được gọi là tập đơn liên khi nó là tập liên thông sao cho mọi đường cong đơn-kín bên trong D sẽ bao quanh một miền hoàn toàn nằm trong D.

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

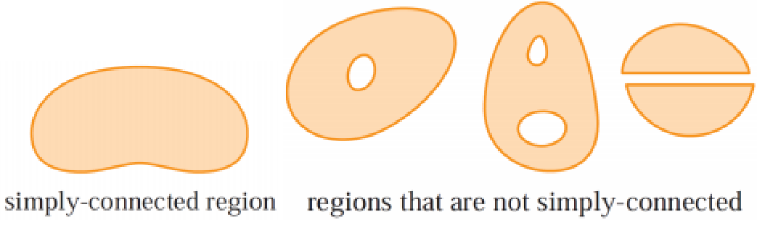

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Định lí (Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều)

Cho $\overrightarrow{\mathbf{F}} = P\overrightarrow{\mathbf{i}} + Q\overrightarrow{\mathbf{j}}$ là trường vectơ hai chiều sao cho các hàm số P và Q có các đạo hàm riêng cấp một liên tục trên tập xác định D, viết là $P, Q \in C^1(D)$. Khi đó

- Nếu $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ là trường bảo toàn trên D thì
$$\frac{\partial P}{\partial y} = \frac{\partial Q}{\partial x} \quad \text{trên tập } D.$$
- Nếu D là **miền đơn liên, mở** và $\dfrac{\partial P}{\partial y} = \dfrac{\partial Q}{\partial x}$ trên tập D thì $\overrightarrow{\mathbf{F}}$ là trường bảo toàn trên D.

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Ví dụ

Trường $\overrightarrow{\mathbf{F}}(x,y) = (x-y)\overrightarrow{\mathbf{i}} + (x-2)\overrightarrow{\mathbf{j}}$ có bảo toàn hay không?

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Ví dụ

Trường $\overrightarrow{\mathbf{F}}(x,y) = (3+2xy)\overrightarrow{\mathbf{i}} + (x^2 - 3y^2)\overrightarrow{\mathbf{j}}$ có bảo toàn hay không?

Đặc trưng của trường bảo toàn 2 chiều

Ví dụ

Trường $\overrightarrow{\mathbf{F}} = \langle P, Q\rangle = \left\langle 3 + 2xy, x^2 - 3y^2\right\rangle$ trong ví dụ trước là trường bảo toàn trên $\mathbb{R}^2$. Vậy hãy tìm thế f thỏa $\overrightarrow{\mathbf{F}} = \nabla f$.

Định lí Green

Cho D là miền phẳng bị chặn sao cho biên ∂D của D là hữu hạn các đường cong đơn kín, được định hướng dương, nghĩa là khi đi theo hướng đó, miền trong của D luôn nằm bên tay trái. Hình bên cho thấy $\partial D = C_1 \cup C_2$ được định hướng dương.

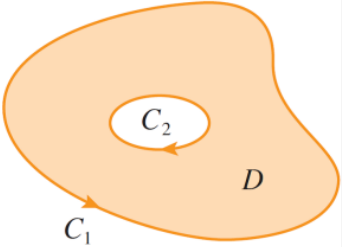

Tích phân đường của trường $\overrightarrow{\mathbf{F}} = \langle P, Q \rangle$ dọc theo ∂D theo hướng dương được kí hiệu bởi

$$\oint_{\partial D} \overrightarrow{\mathbf{F}} \cdot d\overrightarrow{\mathbf{r}} = \oint_{\partial D} P dx + Q dy.$$

Định lí Green

Định lí Green sau đây cho mối liên hệ giữa tích phân kép trên miền phẳng D với tích phân đường trên biên ∂D. Do đó, định lý Green cũng được xem như là Định lý cơ bản của tích phân kép.

Định lí Green

Giả sử D là miền phẳng bị chặn sao cho biên ∂D là hữu hạn các đường cong đơn kín, trơn từng khúc. Giả sử P, Q là các hàm số có các đạo hàm riêng cấp 1 liên tục trên một tập mở chứa D, viết là $P, Q \in C^1(D \cup \partial D)$. Khi đó

$$\int\int_D \left(\frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y}\right) dA = \oint_{\partial D} Pdx + Qdy \tag{5.1}$$

Định lí Green

Ví dụ

Tính tích phân $\oint_C x^4 dx + xydy$ với C là tam giác ABC, trong đó $A(0,0), B(1,0)$ và $C(0,1)$.

Định lí Green

Ví dụ

Tính tích phân $\oint_C \left(3y - e^{\sin(x)}\right) dx + \left(7x + \sqrt{1 + y^4}\right) dy$ với C là đường tròn $x^2 + y^2 = 9$.

Ứng dụng định lí Green

Ví dụ

Hãy tính diện tích của hình ê-lip $\dfrac{x^2}{a^2} + \dfrac{y^2}{b^2} \leq 1.$